

WKARTA PRZEDMIOTU

- Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Cywilne postępowanie dowodowe
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Civil evidentiary proceedings
Kierunek studiów	Prawo
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	(jednolite magisterskie)
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	studia stacjonarne
Dyscyplina	nauki prawne
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	prof. dr hab. Joanna Misztal-Konecka/dr Kinga Dróżdź-Chmiel
---	--

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład			
konwersatorium	15	VII,IX	2
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Zajęcia przeznaczone są dla studentów III, IV i V roku studiów. Studenci powinni posiadać wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu prawa konstytucyjnego i prawa cywilnego, w szczególności posiadać wiedzę o źródłach prawa i hierarchii norm prawnych, ogólnych zasadach tworzenia i stosowania prawa, znać i rozumieć zasady wykładni prawa, posługiwać się specjalistyczną terminologią prawniczą.
-------------------	--

- Cele kształcenia dla przedmiotu**

<p>C.1. zapoznanie z terminologią prawa dowodowego, pojęciem dowodu, klasyfikacją dowodów, znaczeniem postępowania dowodowego dla postępowania współczesnego modelu procesu cywilnego oraz współcześnie obowiązującymi przepisami prawa.</p> <p>C.2. prezentacja wybranych środków dowodowych.</p> <p>C.3. wyrobienie umiejętności prawidłowej oceny źródła dowodowego, formułowania tezy dowodowej, wyboru środka dowodowego, dopuszczalności jego przeprowadzenia w świetle przepisów prawa.</p>
--

C.4. uświadomienie poziomu wiedzy i potrzeby jej aktualizowania, ukierunkowanie na odpowiednią ocenę priorytetów służących realizacji określonego lub narzuconego zadania, dbałość o terminową i efektywną realizację zadań, uświadomienie wagi zachowania się w sposób profesjonalny, motywowanie do uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności, wdrożenie do odpowiedzialnego przygotowania się do swojej pracy.

• **Efekty kształcenia dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych**

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Zna i rozumie terminologię prawniczą z zakresu postępowania cywilnego.	K_W03
W_02	Ma podstawową wiedzę o źródłach prawa postępowania cywilnego i hierarchii norm prawnych. Zna ogólne zasady tworzenia i stosowania prawa postępowania cywilnego.	K_W04
W_03	Ma podstawową wiedzę o różnych rodzajach instytucji prawnych postępowania cywilnego oraz pogłębioną w odniesieniu do wybranych instytucji prawnych cywilnego postępowania dowodowego. Zna i rozumie sposoby funkcjonowania wybranych instytucji prawa.	K_W07
W_04	Ma podstawową wiedzę o relacjach między strukturami organizacyjnymi a także między instytucjami społecznymi, gospodarczymi w aspekcie prawnym w skali krajowej i międzynarodowej. Ma pogłębioną wiedzę w odniesieniu do wybranych struktur i instytucji cywilnego postępowania dowodowego.	K_W08
W_05	Ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościami i ich wpływie na postępowanie cywilne. Pogłębioną w odniesieniu do wybranych kategorii więzi społecznych na tle prawnym.	K_W09
W_06	Zna metody i narzędzia w tym techniki pozyskiwania danych właściwych dla cywilnego postępowania dowodowego.	K_W10
W_07	Ma wiedzę o normach prawnych organizujących struktury i instytucje prawne oraz rządzące nimi prawidłowości. Identyfikuje w tym zakresie kierunki rozwoju poszczególnych dziedzin prawa.	K_W11
W_08	Ma wiedzę uporządkowaną w zakresie cywilnych norm proceduralnych i rozumie proces ich stosowania.	K_W12
W_09	Zna i rozumie normatywne i praktyczne aspekty przedsiębiorczości.	K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi dokonywać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych, gospodarczych oraz prawnych, analizuje ich powiązanie z wiedzą z zakresu postępowania cywilnego.	K_U01
U_02	Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu postępowania cywilnego, w tym zwłaszcza cywilnego postępowania dowodowego, w celu analizowania i interpretowania konkretnych procesów i zjawisk prawnych, gospodarczych, społecznych.	K_U02
U_03	Posiada umiejętność posługiwania się pojęciami prawnymi z zakresu postępowania cywilnego w celu rozumienia i analizy zjawisk prawnych.	K_U03
U_04	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) w nowoczesnych technologiach (ICT).	K_U04
U_05	Posiada umiejętności badawcze obejmujące formułowanie i analizę problemów prawnych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie	K_U05

	i prezentację wyników pozwalające na rozwiązanie problemów prawnych pojawiających się w toku postępowania cywilnego (interpretacja, wykładnia przepisów, orzeczeń, literatury).	
U_06	Potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg wybranych procesów i zjawisk społecznych, gospodarczych, politycznych, oraz prognozować ich skutki prawne.	K_U06
U_07	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i na piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień postępowania cywilnego, przy wykorzystaniu różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku nauk prawnych, jak i innych dyscyplin.	K_U07
U_08	Potrafi używać specjalistycznego języka prawnego z zakresu cywilnego postępowania dowodowego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie prawa jak i odbiorcami spoza grona specjalistów.	K_U08
U_09	Posiada umiejętność samodzielnego merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów w tym stawiać tezy, trafnie formułować wnioski oraz tworzyć syntetyczne podsumowania i oceny wybranych problemów.	K_U09
U_10	Posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy w różnych zakresach i formach do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej, w szczególności krytycznej analizy skuteczności i przydatności stosowanej wiedzy.	K_U10
U_11	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne, przewiduje skutki konkretnych działań w obszarze poszczególnych dziedzin prawa.	K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę kształcenia się przez całe życie	K_K01
K_02	Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role (prelegenta, dyskutanta, doradcy, krytycznego analityka, komentatora efektów), umie przyjmować i wyznaczać zadania, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację zakładanych celów. Bierze odpowiedzialność za powierzone mu zadania.	K_K02
K_03	Potrafi odpowiednio ocenić priorytety służące realizacji określonego lub narzuconego zadania, dba o terminową i efektywną realizację zadań.	K_K03
K_04	Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny i etyczny.	K_K04
K_05	Umie uczestniczyć w przygotowaniu projektów społecznych, obywatelskich uwzględniając aspekty prawne. Potrafi przewidzieć wielokierunkowe skutki społeczne swojej działalności.	K_K05
K_06	Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.	K_K06
K_07	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy.	K_K07
K_08	Umie myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy.	K_K08

- **Opis przedmiotu/ treści programowe**

<ul style="list-style-type: none"> • Podstawowe pojęcia z zakresu teorii dowodów. • Czynności procesowe a czynności dowodowe. • Klasyfikacja dowodów. • Przedmiot dowodu. • Dopuszczanie dowodów. • Czynności związane z przeprowadzaniem dowodów.
--

- Wykorzystanie dowodów.
- Uchybienia dowodowe sądu w procesie cywilnym i ich następstwa.
- Ograniczenia w badaniu faktów.
- Domniemania prawne i faktyczne.
- Dowód *prima facie*.
- Przyznanie.
- Fakty niezaprzeczone.
- Fakty powszechnie znane.
- Fakty znane sądowi z urzędu.
- Uprawdopodobnienie.
- Zasada swobodnej oceny dowodów i inne zasady dotyczące postępowania dowodowego.
- Ciężar dowodu.
- Dowód z dokumentu.
- Dowód z zeznań świadków.
- Dowód z opinii biegłego.
- Oględziny.
- Dowód z przesłuchania stron.
- Inne środki dowodowe.
- Zabezpieczenie dowodów.
- Charakterystyka postępowań dowodowych w poszczególnych kategoriach spraw.

- **Metody realizacji i weryfikacji efektów kształcenia**

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	wykład konwersatoryjny dyskusja metoda SWOT praca z tekstem studium przypadku (CASE STUDY)	obserwacja praca pisemna prezentacja	protokół oceniony tekst pracy pisemnej karta oceny/raport z obserwacji
W_02	wykład konwersatoryjny dyskusja metoda SWOT praca z tekstem studium przypadku (CASE STUDY)	obserwacja praca pisemna prezentacja	protokół oceniony tekst pracy pisemnej karta oceny/raport z obserwacji
W_03	wykład konwersatoryjny dyskusja metoda SWOT praca z tekstem studium przypadku (CASE STUDY)	obserwacja praca pisemna prezentacja	protokół oceniony tekst pracy pisemnej karta oceny/raport z obserwacji
W_04	wykład konwersatoryjny dyskusja metoda SWOT praca z tekstem studium przypadku (CASE STUDY)	obserwacja praca pisemna prezentacja	protokół oceniony tekst pracy pisemnej karta oceny/raport z obserwacji

W_05	wykład konwersatoryjny dyskusja metoda SWOT praca z tekstem studium przypadku (CASE STUDY)	obserwacja praca pisemna prezentacja	protokół oceniony tekst pracy pisemnej karta oceny/raport z obserwacji
W_06	wykład konwersatoryjny dyskusja metoda SWOT praca z tekstem studium przypadku (CASE STUDY)	obserwacja praca pisemna prezentacja	protokół oceniony tekst pracy pisemnej karta oceny/raport z obserwacji
W_07	wykład konwersatoryjny dyskusja metoda SWOT praca z tekstem studium przypadku (CASE STUDY)	obserwacja praca pisemna prezentacja	protokół oceniony tekst pracy pisemnej karta oceny/raport z obserwacji
W_08	wykład konwersatoryjny dyskusja metoda SWOT praca z tekstem studium przypadku (CASE STUDY)	obserwacja praca pisemna prezentacja	protokół oceniony tekst pracy pisemnej karta oceny/raport z obserwacji
W_09	wykład konwersatoryjny dyskusja metoda SWOT praca z tekstem studium przypadku (CASE STUDY)	obserwacja praca pisemna prezentacja	protokół oceniony tekst pracy pisemnej karta oceny/raport z obserwacji
UMIĘJĘTNOŚCI			
U_01	analiza tekstu burza mózgów/giełda pomysłów metoda problemowa PBL (Problem Based Learning) metoda SWOT studium przypadku (CASE STUDY) dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja praca pisemna/referat prezentacja kolokwium	protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem uzupełnione i ocenione kolokwium karta oceny/raport z obserwacji
U_02	analiza tekstu burza mózgów/giełda pomysłów metoda problemowa PBL (Problem Based Learning) metoda SWOT studium przypadku (CASE STUDY) dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja praca pisemna/referat prezentacja kolokwium	protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem uzupełnione i ocenione kolokwium karta oceny/raport z obserwacji
U_03	analiza tekstu burza mózgów/giełda pomysłów metoda problemowa PBL	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja praca pisemna/referat	protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem uzupełnione i ocenione

	(Problem Based Learning) metoda SWOT studium przypadku (CASE STUDY) dyskusja	prezentacja kolokwium	kolokwium karta oceny/raport z obserwacji
U_04	analiza tekstu burza mózgów/giełda pomysłów metoda problemowa PBL (Problem Based Learning) metoda SWOT studium przypadku (CASE STUDY) dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja praca pisemna/referat prezentacja kolokwium	protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem uzupełnione i ocenione kolokwium karta oceny/raport z obserwacji
U_05	analiza tekstu burza mózgów/giełda pomysłów metoda problemowa PBL (Problem Based Learning) metoda SWOT studium przypadku (CASE STUDY) dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja praca pisemna/referat prezentacja kolokwium	protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem uzupełnione i ocenione kolokwium karta oceny/raport z obserwacji
U_06	analiza tekstu burza mózgów/giełda pomysłów metoda problemowa PBL (Problem Based Learning) metoda SWOT studium przypadku (CASE STUDY) dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja praca pisemna/referat prezentacja kolokwium	protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem uzupełnione i ocenione kolokwium karta oceny/raport z obserwacji
U_07	analiza tekstu burza mózgów/giełda pomysłów metoda problemowa PBL (Problem Based Learning) metoda SWOT studium przypadku (CASE STUDY) dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja praca pisemna/referat prezentacja kolokwium	protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem uzupełnione i ocenione kolokwium karta oceny/raport z obserwacji
U_08	analiza tekstu burza mózgów/giełda pomysłów metoda problemowa PBL (Problem Based Learning) metoda SWOT studium przypadku (CASE STUDY) dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja praca pisemna/referat prezentacja kolokwium	protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem uzupełnione i ocenione kolokwium karta oceny/raport z obserwacji
U_09	analiza tekstu burza mózgów/giełda pomysłów	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja	protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem

	metoda problemowa PBL (Problem Based Learning) metoda SWOT studium przypadku (CASE STUDY) dyskusja	praca pisemna/referat prezentacja kolokwium	uzupełnione i ocenione kolokwium karta oceny/raport z obserwacji
U_10	analiza tekstu burza mózgów/giełda pomysłów metoda problemowa PBL (Problem Based Learning) metoda SWOT studium przypadku (CASE STUDY) dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja praca pisemna/referat prezentacja kolokwium	protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem uzupełnione i ocenione kolokwium karta oceny/raport z obserwacji
U_11	analiza tekstu burza mózgów/giełda pomysłów metoda problemowa PBL (Problem Based Learning) metoda SWOT studium przypadku (CASE STUDY) dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja praca pisemna/referat prezentacja kolokwium	protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem uzupełnione i ocenione kolokwium karta oceny/raport z obserwacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	metoda problemowa PBL (Problem Based Learning) dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja praca pisemna/referat prezentacja kolokwium	karta obserwacji protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem uzupełnione i ocenione kolokwium
K_02	metoda problemowa PBL (Problem Based Learning) dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja praca pisemna/referat prezentacja kolokwium	karta obserwacji protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem uzupełnione i ocenione kolokwium
K_03	metoda problemowa PBL (Problem Based Learning) dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja praca pisemna/referat prezentacja kolokwium	karta obserwacji protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem uzupełnione i ocenione kolokwium
K_04	metoda problemowa PBL (Problem Based Learning) dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja praca pisemna/referat prezentacja kolokwium	karta obserwacji protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem uzupełnione i ocenione kolokwium
K_05	metoda problemowa PBL (Problem Based Learning) dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja praca pisemna/referat	karta obserwacji protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem

		prezentacja kolokwium	uzupełnione i ocenione kolokwium
K_06	metoda problemowa PBL (Problem Based Learning) dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja praca pisemna/referat prezentacja kolokwium	karta obserwacji protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem uzupełnione i ocenione kolokwium
K_07	metoda problemowa PBL (Problem Based Learning) dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja praca pisemna/referat prezentacja kolokwium	karta obserwacji protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem uzupełnione i ocenione kolokwium
K_08	metoda problemowa PBL (Problem Based Learning) dyskusja	sprawdzenie umiejętności praktycznych obserwacja praca pisemna/referat prezentacja kolokwium	karta obserwacji protokół oceniony tekst pracy pisemnej/plik z referatem uzupełnione i ocenione kolokwium

- **Kryteria oceny, wagi**

ZALICZENIE PRZEDMIOTU W FORMIE TRADYCYJNEJ:

10% - aktywny udział w zajęciach;

20% - przygotowanie i wygłoszenie referatu;

70% - kolokwium.

Do uzyskania oceny dostatecznej konieczne jest uzyskanie co najmniej 25 pkt, które można uzyskać w następujący sposób:

- do 35 pkt z kolokwium;
- do 5 pkt za aktywny udział w zajęciach;
- do 10 pkt za przygotowanie referatu.

PUNKTACJA

46 pkt i więcej – 5 (bardzo dobry)

41-45 pkt - 4,5 (plus dobry)

36-40 pkt – 4 (dobry)

31-35 pkt - 3,5 (plus dostateczny)

25-30 pkt – 3 (dostateczny)

poniżej 25 pkt – 2 (niedostateczny)

ZALICZENIE PRZEDMIOTU W FORMIE ZDALNEJ:

10% - aktywny zdalny udział w konwersatorium za pośrednictwem platformy MSTeams;

20% - przygotowanie referatu;

70% - kolokwium za pośrednictwem platformy Moodle.

Do uzyskania oceny dostatecznej konieczne jest uzyskanie co najmniej 25 pkt, które można uzyskać w następujący sposób:

- do 35 pkt z kolokwium;
- do 5 pkt za aktywny udział w zajęciach;

- do 10 pkt za przygotowanie referatu.

PUNKTACJA

46 pkt i więcej – 5 (bardzo dobry)
 41-45 pkt - 4,5 (plus dobry)
 36-40 pkt – 4 (dobry)
 31-35 pkt - 3,5 (plus dostateczny)
 25-30 pkt – 3 (dostateczny)
 poniżej 25 pkt – 2 (niedostateczny)

- **Obciążenie pracą studenta**

Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów 0,5
 Samodzielne przygotowanie do zajęć (zadania domowe, lektura, inne) 1,2
 Przygotowanie do egzaminu/zdawanie egzaminu 0,3

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	45

- **Literatura**

<p>Literatura podstawowa</p> <p><i>Dowody i postępowanie dowodowe w sprawach cywilnych. Komentarz praktyczny z orzecnictwem, wzory czynności sądowych i pism procesowych</i>, red. Ł. Błaszczak, K. Markiewicz, Warszawa 2015.</p> <p>K. Piasecki, <i>System dowodów i postępowanie dowodowe w sprawach cywilnych</i>, wyd. 2, Warszawa 2012.</p> <p>J. Turek, <i>Czynności dowodowe sądu w procesie cywilnym</i>, wyd. 2, Warszawa 2011.</p>
<p>Literatura uzupełniająca</p> <p>Aktualne komentarze do Kodeksu postępowania cywilnego.</p> <p>A. Turczyn, <i>Nowelizacja kodeksu postępowania cywilnego. Problemy praktyczne</i>, Warszawa 2020.</p> <p>A. Zieliński, K. Flaga-Gieruszyńska, <i>Postępowanie cywilne. Kompendium</i>, wyd. 17, Warszawa 2020.</p> <p><i>Nowelizacja Kodeksu postępowania cywilnego z 4.7.2019 r. w praktyce</i>, red. K. Flaga-Gieruszyńska, M. Malczyk, R. Flejszar, Warszawa 2020.</p> <p><i>Postępowanie cywilne po nowelizacji. Komentarz dla pełnomocników procesowych i sędziów</i>, red. B. Karolczyk, Warszawa 2020.</p> <p><i>Postępowanie cywilne po nowelizacji</i>, red. G. Jędrejek, Warszawa 2020.</p> <p><i>Postępowanie cywilne</i>, red. I. Gil, Warszawa 2020.</p> <p><i>Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz do ustawy z 4.7.2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw</i>, red. J. Gołaczyński, D. Szostek, Warszawa 2019.</p> <p><i>Postępowanie cywilne</i>, red. J. Studzińska, P. Cioch, wyd. 6, Warszawa 2019.</p>

Postępowanie cywilne, red. M. Rzewuski, Warszawa 2019.

Postępowanie cywilne. Komentarz praktyczny dla sędziów i pełnomocników procesowych. Wzory pism sądowych i procesowych z przykładowymi stanami faktycznymi, linie orzecznicze, koszty sądowe, red. K. Flaga-Gieruszyńska, Warszawa 2019.

S. Jaworski, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz do zmian*, Warszawa 2019.

J. Misztal-Konecka, *Postępowanie zabezpieczające i egzekucje w sprawach cywilnych*, Warszawa 2019.

E. Gapska, J. Studzińska, *Postępowanie nieprocesowe*, wyd. 2, Warszawa 2017.

H. Dolecki, *Postępowanie cywilne. Zarys wykładu*, wyd. 6 Warszawa 2015.

P. Cioch, E. Gapska, J. Studzińska, *Postępowanie cywilne. Testy, ćwiczenia, diagramy*, Warszawa 2012.

M. Manowska, *Postępowania odrębne w procesie cywilnym*, wyd. 3, Warszawa 2012.

B. Draniewicz, Ł. Piebiak, *Postępowania odrębne. Komentarz*, Warszawa 2007.